

Bruxelles, den 12.12.2017
COM(2017) 747 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 762/2008 af 9. juli 2008 om medlemsstaternes indberetning af statistiske oplysninger om akvakultur og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 788/96

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. BAGGRUND	3
2. VIGTIGSTE KONSTATINGER	3
2.1. Aktualitet og fuldstændighed.....	3
2.1.1. Aktualitet.....	3
2.1.2. Fuldstændighed	4
2.2. Konsistens.....	4
2.2.1. Kvalitet og nøjagtighed	4
2.2.2. Sammenlignelighed.....	4
2.3. Relevans.....	4
2.4. Tilgængelighed	5
2.4.1. Onlinedatabase	5
2.4.2. Publikationer og datatabeller.....	5
2.4.3. Metadata	5
2.5. Datafortrolighed.....	6
3. BYRDE OG OMKOSTNINGSEFFEKTIVITET	6
4. KONKLUSIONER	7
5. HENSTILLINGER	7

1. BAGGRUND

Kommissionen (Eurostat) udarbejder i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 762/2008¹ akvakulturstatistikker. I henhold til forordningens artikel 11 forelægger Kommissionen hvert tredje år en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om kvaliteten og relevansen af de statistikker, som indberettes af medlemsstaterne. Rapporten skal ligeledes omfatte en analyse af omkostningseffektiviteten af dataindsamlingsystemet og påpege bedste praksis, som kan mindske arbejdsbyrden for medlemsstaterne og føre til mere nyttige og bedre data.

Forordningen gælder for alle 28 EU-medlemsstater samt Norge, Island og Liechtenstein (da den er af relevans for EØS). Luxembourg og Liechtenstein har ingen kommerciel akvakulturproduktion og er derfor fritaget fra dataindberetningsforpligtelsen.

Denne rapport er hovedsagelig baseret på de kvalitetsrapporter om akvakultur, som medlemsstaterne har forelagt for referenceåret 2015. De fleste medlemsstater udfyldte deres kvalitetsrapporter for 2015 tidsnok til, at der kunne tages hensyn til dem i denne evalueringsrapport. Det var dog ikke tilfældet med Bulgarien, Italien og Polen, hvorfor de tilgængelige oplysninger for disse lande stammer fra tidligere kvalitetsrapporter. Kommissionen (Eurostat) har desuden analyseret akvakulturdata for perioden 2013-2015. Det europæiske statistiske system (ESS) fremlagde oplysninger om de samlede omkostninger ved indsamling af dataene. I denne rapport foretages der derfor en generel vurdering af dataenes aktualitet, fuldstændighed, konsistens, tilgængelighed og fortrolighed, samtidig med at der ses nærmere på byrden og omkostningseffektiviteten af dataindsamlingsprocessen.

De tidligere evalueringsrapporter om akvakulturstatistikker, som er forelagt i medfør af forordningen, blev offentliggjort i juni 2015² (data for perioden 2011-2013) og i juli 2012³ (data for perioden 2008-2010). I begge tilfælde skete det med seks måneders forsinkelse. Denne rapport er offentliggjort til tiden, men dækker kun to år, da dataene for 2016 endnu ikke forelå, da denne rapport blev udarbejdet.

2. VIGTIGSTE KONSTATINGER

2.1. Aktualitet og fuldstændighed

2.1.1. Aktualitet

De fleste medlemsstater har i de senere år overholdt fristerne for indberetning af data. En tredjedel af dem indsendte dog nogle datasæt efter fristens udløb. I de fleste tilfælde var der tale om en forholdsvis kort forsinkelse. Kommissionen (Eurostat) har taget skridt til at finde en løsning med Frankrig og Italien, som gentagne gange har indsendt data meget sent.

1 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 762/2008 af 9. juli 2008 om medlemsstaternes indberetning af statistiske oplysninger om akvakultur og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 788/96 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 1).

2 Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 762/2008 af 9. juli 2008 om medlemsstaternes indberetning af statistiske oplysninger om akvakultur og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 788/96, (COM(2015) 297 final).

3 Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 762/2008 af 9. juli 2008 om medlemsstaternes indberetning af statistiske oplysninger om akvakultur og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 788/96, (COM(2012) 422 final).

Kommissionen (Eurostat) offentliggjorde dataene umiddelbart efter validering. De validerede data vil normalt kunne findes i Kommissionens (Eurostats) offentlige database inden udgangen af marts måned i året efter fristens udløb. Dataene kan revideres på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af året.

2.1.2. Fuldstændighed

Det vigtigste datasæt (akvakulturproduktion) var forholdsvis fuldstændigt. Det er blevet mere fuldstændigt med tiden. Datasættet om fiskeæg til konsum gav anledning til vanskeligheder for en række lande. Problemet blev drøftet på det seneste møde i arbejdsgruppen vedrørende fiskeristatistikker i april 2017.

Enhedspriser manglede ofte i tabellen om input til fangstbaseret akvakultur. Dette skyldtes, at der i datasættet indgik data om gydefisk indsamlet i naturen. På nogle akvakulturanlæg havde man selv fanget gydefisken i stedet for at købe dem, og i disse tilfælde var det vanskeligt at anslå priserne. Der var datamangler i tabellen vedrørende produktion fra klækkerier og yngleanlæg. Dette skyldtes ofte en svingende produktion i lande, hvor produktionsmængderne var meget lave.

2.2. Konsistens

2.2.1. Kvalitet og nøjagtighed

Den overordnede kvalitet af dataene var god, eftersom de fleste lande havde haft en meget høj svarprocent i deres dataindsamling. Næsten alle medlemsstater vurderede afvigelsen forbundet med manglende svar til at være ikke eksisterende eller ubetydelig. Meget få medlemsstater rapporterede om målefejl, stikprøvefejl eller dataregistreringsfejl.

Dækningsfejlene var også ubetydelige. Klassifikationsfejl i forbindelse med arter eller metoder var sjældne og havde meget begrænset indvirkning på datakvaliteten.

2.2.2. Sammenlignelighed

Med Eurostats retningslinjer for dataindsamling, som blev indført i 2015, er der sket en forbedring af dataenes geografiske sammenlignelighed. De akvakulturstatistikker, som forelægges for Kommissionen (Eurostat) i medfør af forordningen, er vel sammenlignelige på tværs af medlemsstaterne.

Medlemsstaterne rapporterede kun om mindre forskelle som følge af metodologiske ændringer fra den første dataindsamling til den seneste indsamling (2015).

2.3. Relevans

De data, som indsamles i medfør af forordningen, er vigtige for kvalificeret evidensbaseret politikudformning på både nationalt plan og EU-plan. Dataene om produktionsniveauer og tendenser er vigtige i forbindelse med en analyse af udviklingen af akvakultursektoren som del af den fælles fiskeripolitik. Kvantitative data spiller en central rolle i forbindelse med udformningen af medlemsstaternes flerårige nationale planer for bæredygtig akvakultur. De giver de politiske beslutningstagere, erhvervslivet og civilsamfundet et solidt grundlag, som sektorens fremtidige udvikling kan bygge på.

Datene er desuden en vigtig kilde for andre organisationers publikationer og tjenester. De Forenede Nationers Fødevarer- og Landbrugsorganisation samt Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling baserer sig i høj grad på de statistikker, som knytter sig til forordningen. Det europæiske markedsobservatorium for fiskevarer og akvakulturprodukter

anvender Kommissionens (Eurostats) data ved udarbejdelsen af dets strukturanalyse af den europæiske fiskeri- og akvakultursektor. Verdenshandelsorganisationen anvender europæiske akvakulturstatistikker i sin eksamination af handelspolitikken.

Næsten alle medlemsstater bekræftede behovet for data om akvakulturproduktion også på nationalt niveau. De fleste nationale databehov blev helt eller næsten helt dækket af de data, som var indsamlet i medfør af forordningen. Forordningen omfatter imidlertid ikke vigtige data om foderinput, produkters bestemmelse, produktionsomkostninger, beskæftigelse og andre socioøkonomiske variabler. Socioøkonomiske oplysninger for den marine akvakultur indsamles i medfør af forordning (EU) 2017/1004⁴. Nogle medlemsstater fandt derimod, at dataindsamlingen var for detaljeret og besværlig til nationale behov.

2.4. Tilgængelighed

2.4.1. Onlinedatabase

Akvakulturstatistikker findes i Kommissionens (Eurostats) offentlige database⁵ under følgende datasæt:

- Akvakulturproduktion med undtagelse af produktion i klækkerier og yngleanlæg(fish_aq2a)
- Akvakulturproduktion af fiskeæg til konsum (fish_aq2b)
- Input til fangstbaseret akvakultur (fish_aq3)
- Produktion i klækkerier og yngleanlæg på ægstadiet i livscyklusen (fish_aq4a) og
- Produktion i klækkerier og yngleanlæg på yngelstadiet i livscyklusen (fish_aq4b)

Endvidere har halvdelen af medlemsstaterne offentliggjort dataene i nationale onlinedatabaser eller som årstabeller, der kan downloades. Adgang til disse produkter er altid gratis.

2.4.2. Publikationer og datatabeller

Kommissionen (Eurostat) har offentliggjort data og artikler om akvakultur i sin onlinesamling Statistics Explained og i statistiske udgivelser⁶.

De fleste medlemsstater offentliggjorde regelmæssigt akvakulturstatistikker i forskellige rapporter, i nogle tilfælde sammen med pressemeddelelser.

2.4.3. Metadata

Kommissionen (Eurostat) indsamlede nationale kvalitetsrapporter hvert år som krævet i henhold til bilag 6 til forordningen. Disse rapporter indeholdt detaljerede oplysninger om kvaliteten af dataene og de metoder, der anvendes til at indsamle dem. De nationale kvalitetsrapporter, som følger ESS-retningslinjerne, blev indsamlet i ESS Metadata Handler.

De europæiske referencemetadata om akvakulturstatistikker offentliggøres i Kommissionens (Eurostats) offentlige database sammen med ovennævnte datatabeller. Metadataene gennemgås årligt.

4 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1004 af 17. maj 2017 om fastlæggelse af en EU-ramme for indsamling, forvaltning og anvendelse af data i fiskerisektoren samt støtte til videnskabelig rådgivning vedrørende den fælles fiskeripolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 199/2008 (EUT L 157 af 20.6.2017, s. 1).

5 <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

6 Den senest offentliggjorte er "Agriculture, forestry and fishery statistics – 2016 edition", ISBN 978-92-79-63351-5.

2.5. Datafortrolighed

En mangel ved de statistiske oplysninger om akvakultur, som var blevet indsamlet i medfør af forordningen, var det store antal af fortrolige dataceller. Dette skyldtes primært to ting. For det første nødvendiggør forordningen en yderst detaljeret datastruktur, som igen fører til meget fragmenterede data. For det andet har akvakultursektoren en yderst specialiseret struktur. Dette gør det til en sektor med et begrænset antal virksomheder, der håndterer meget få arter, og som benytter sig af hovedsagelig en produktionsmetode. Et stort antal data om enkelte fiskearter og aggregater er derfor blevet fortrolige.

Det vigtigste datasæt om akvakulturproduktion gav i 2015 anledning til problemer i forhold til datafortrolighed for næsten halvdelen af medlemsstaterne. Det betød, at EU-aggregater forblev fortrolige for de fleste arter, ofte på grund af fortrolige data i én medlemsstat. Ikke desto mindre var det muligt at offentliggøre den samlede produktionsmængde på nationalt plan for 2014 og 2015 for alle medlemsstaterne. Fortrolige data fra en medlemsstat forhindrede offentliggørelse af EU-aggregaten for input til fangstbaseret akvakultur. Oplysninger om EU-produktionen af fiskeæg til konsum forblev fortrolige på grund af niceproduktion i tre medlemsstater. Dataene om produktionen fra klækkerier og yngleanlæg forblev fortrolige for en række medlemsstater.

Kommissionen (Eurostat) og medlemsstaterne har brugt tid og kræfter på at gøre så mange tal som muligt tilgængelige for databrukerne, samtidig med at den statistiske fortrolighed bevares og processen holdes så effektiv som muligt.

3. BYRDE OG OMKOSTNINGSEFFEKTIVITET

Der var stor forskel på den tid og indsats, som er nødvendig for at indsamle, udarbejde og bearbejde dataene på nationalt niveau hvert år. Halvdelen af medlemsstaterne behøvede mindre end ti uger, og den anden halvdel mere end ti uger til udarbejdelse af datasættene som krævet ved forordningen. Den tid, der kræves til hele dataindsamlingen, er ikke blevet kortere i nogen af medlemsstaterne siden forordningens ikrafttræden, hvilket tyder på, at det har været vanskeligt for dem at øge effektiviteten.

Nogle medlemsstater rapporterede dog, at de havde formået at nedbringe byrden for respondenterne. Spørgeskemaer var forblevet uændrede, og respondenter fandt, at det var blevet en rutine at svare på dem. Onlinespørgeskemaer og skræddersyet støtte til virksomhederne medvirkede også til at nedbringe byrden. Respondenterne havde i gennemsnit brug for tre timer til at udfylde spørgeskemaet. Antallet af respondenter varierede fra 4 000 i Tyskland til under 50 i Malta, Belgien, Cypern og Nederlandene.

ESS foretog en omkostningsanalyse af europæiske statistiske produkter. Der blev modtaget omkostningsoverslag for akvakulturstatistikker fra 20 medlemsstater. De gennemsnitlige årlige omkostninger til indsamling af data på nationalt plan var ca. 66 000 EUR, eller et gennemsnit på 0,18 % af den samlede værdi af akvakulturproduktion. Nogle omkostningsoverslag afspejlede ikke de samlede produktionsomkostninger til akvakulturstatistikker, idet det kun var de direkte omkostninger, som det nationale institut havde haft, der var medtaget.

4. KONKLUSIONER

Akvakulturstatistikker har i de senere år udviklet sig til et stabilt datasæt med forholdsvis aktuelle, fuldstændige og konsistente output til databrugere ikke kun på europæisk og globalt niveau, men også på nationalt niveau. De giver de politiske beslutningstagere, erhvervslivet og civilsamfundet et solidt grundlag, som sektorens fremtidige udvikling kan bygge på.

Nogle medlemsstater havde fortsat problemer med hensyn til aktualitet og punktlighed i forbindelse med dataindsamling og -levering. Eurostats retningslinjer for dataindsamling har medvirket til at gøre indsamlingen af akvakulturdata mere konsistent.

De væsentligste mangler ved akvakulturstatistikker er mængden af fortrolige data. Det skyldes den detaljerede opdeling af de datakrav, der er fastsat i forordningen, samt akvakultursektorens specialiserede og koncentrerede struktur.

Medlemsstaterne nedbragte byrden for respondenterne, men opnåede ingen klare, målelige effektiviseringsgevinster. De gennemsnitlige årlige omkostninger ved udarbejdelse af akvakulturstatistikker var 66 000 EUR pr. land. Den gennemsnitlige andel, som omkostningerne ved dataindsamling udgør af den samlede økonomiske værdi af akvakulturproduktion, var dog forholdsvis lav.

5. HENSTILLINGER

Kommissionen (Eurostat) vil fortsat arbejde sammen med medlemsstaterne om god praksis, henstillinger og retningslinjer med henblik på at reducere mængden af fortrolige data, som indgives til Eurostat inden for rammerne af forordningen.

På nationalt plan bør brugen af elektroniske spørgeskemaer fremmes yderligere, da det medvirker til at gøre dataindsamlingen mere effektiv. Nationale retningslinjer for dataindsamling og helpedeske, der tilbyder skræddersyet støtte til respondenterne, er andre eksempler på god praksis.

Kommissionen (Eurostat) tilstræber konstant forbedringer af kvaliteten og tilgængeligheden af europæiske statistikker. Den gør også en indsats for at nedbringe byrden for medlemsstaterne og respondenterne. I dette øjemed har den i sit årlige arbejdsprogram 2017⁷ medtaget et projekt om strømlining og forenkling af fiskeristatistikker. I dette projekt ses der nærmere på den nuværende dataindsamling, og der udarbejdes en strategi for at gøre akvakulturstatistikkerne mere egnede til formålet. Projektet sikrer samordning, således at statistikkerne afstemmes med de statistikker, som indsamles i medfør af forordning (EU) 2017/1004, og en bedre tilpasning til det standardspørgeskema om akvakultur, som anbefales af den koordinerende arbejdsgruppe vedrørende fiskeristatistikker⁸.

7 <http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/-/the-european-statistics-annual-work-programme-20-1>.

8 Den koordinerende arbejdsgruppe vedrørende fiskeristatistikker blev nedsat i 1959 ved resolution 23/59 vedtaget på FAO's konference med henblik på at samordne regionale fiskeriorganisationers og andre mellemstatslige organisationers fiskeristatistikprogrammer. Arbejdsgruppen har til formål i) løbende at gennemgå kravene til fiskeristatistikker (herunder akvakultur), ii) at vedtage standardbegreber, definitioner, klassifikationer og metoder til indsamling og udarbejdelse af fiskeristatistikker, og iii) at fremsætte forslag til, hvordan statistiske aktiviteter kan samordnes og strømlines mellem relevante mellemstatslige organisationer (<http://www.fao.org/fishery/cwp/en>). Arbejdsgruppen har for nylig udarbejdet et udkast til standardspørgeskema om akvakultur som en henstilling om minimumskrav til akvakulturstatistikker.

